

КОМИСИЈА ЗА РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈУ  
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ИСПИТ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА  
**СЕРТИФИКОВАНИ РАЧУНОВОЂА**  
(ИСПИТНИ ТЕРМИН: МАЈ 2026.ГОДИНЕ)

ПРЕДМЕТ 5:  
**ПОСЛОВНО ПРАВО И ПОРЕЗИ**

**I – ТЕСТ ПИТАЊА**

**1. У пореску основицу ПДВ-а код промета добара и услуга урачунавају се:**

- a) акциза, царина и друге увозне дажбине, као и остали јавни приходи, осим ПДВ-а
- b) износи које обвезник прими од купца као накнаду трошкова плаћених у име и за рачун другог, а који су у његовим књигама књижени као трошкови
- c) попусти и друга умањења цијене, који се примаоцу добара или услуга дају на фактури најкасније у моменту извршења промета добара или услуга
- d) сви споредни трошкови које обвезник обрачунава примаоцу добара и услуга (провизије, трошкови пакирања, превоза, осигурања и други ванредни трошкови које испоручилац обрачунава купцу)

**2. Разлог за отварање стечајног поступка постоји уколико је стечајни дужник:**

- a) у кашњењу са плаћањем појединих обавеза, али редовно измирује већину дугова
- b) има повећане трошкове пословања усљед ширења дјелатности
- c) платежно неспособан
- d) пословао са смањеним профитом у односу на претходну годину

**3. Према Правилнику о примјени Закона о порезу на додату вриједност, при вођењу књиговодства обвезник треба да се придржава следећих рачуноводствених начела:**

- a) комплетност
- b) субјективност
- c) релевантност
- d) форма прије суштине

**4. Физичко лице може обављати предузетничку (обртну) дјелатност као:**

- a) посебно занимање
- b) додатно занимање
- c) допунско занимање
- d) искључиво занимање

**5. Пореска основица за обрачун пореза на доходак од самосталне дјелатности представља:**

- a) искључиво приходи настали обављањем самосталне дјелатности у обрачунском периоду
- b) искључиво расходи настали обављањем самосталне дјелатности у обрачунском периоду
- c) збир прихода и расхода насталих обављањем самосталне дјелатности у пореском периоду
- d) разлику између прихода и расхода насталих обављањем самосталне дјелатности у пореском периоду

**6. Под прањем новца у смислу Закона о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности Босне и Херцеговине подразумијева се:**

- a) замјена или пренос имовине, када се зна да је имовина стечена криминалним активностима или учешћем у таквој активности, а с циљем прикривања или заташкавања незаконитог поријекла имовине или пружања помоћи неком лицу које је умјешано у такве активности ради избјегавања правних посљедица почињених радњи тог лица
- b) прикривање или заташкавање праве природе, извора, мјеста поријекла, располагања, кретања, права повезаних с власништвом или власништва над имовином када се зна да је та имовина стечена криминалним активностима или чином учешћа у таквим активностима
- c) стицање, посједовање или коришћење имовине ако се зна у вријеме пријема да је та имовина стечена криминалном активношћу или учешћем у таквој активности
- d) ништа од наведеног

**7. Према одредбама Закона о привредним друштвима акционарска/дионичка друштва могу бити:**

- a) отворена
- b) затворена
- c) приватна

**8. Улазни ПДВ може се одбити за набавку путничких возила за следеће сврхе:**

- a) обављање *rent-a-car* дјелатности
- b) превоз директора
- c) превоз радника с посла и на посао
- d) обављање дјелатности ауто-школе

**9. За утврђивање усклађености трансакција између повезаних лица са принципом „ван дохвата руке“ може се користити:**

- a) метода упоредиве цијене на тржишту
- b) пропорционална метода
- c) метода подјеле добити
- d) метода алокације

**10. Од плаћања акциза ослобођени су следећи акцизни производи:**

- a) гориво за авионе и бродове у међународном саобраћају
- b) производи који се испоручују у бесцаринске продавнице ради продаје путницима који одлазе у иностранство
- c) безалкохолна пића
- d) биогорива и биотечности

**11. Прокура представља:**

- a) пуномоћ која важи док траје чланство оснивача у друштву
- b) законско овлаштење директора за заступање друштва
- c) пуномоћ којом се даје овлаштење за подузимање свих правних радњи у оквиру пословања друштва, осим оних за које је потребна посебно овлаштење
- d) пуномоћ која се може дати и физичком и правном лицу

**12. За обавезе настале у обављању самосталне дјелатности (обрта), предузетник одговара:**

- a) само имовином која је евидентирана као имовина обрта
- b) до висине средстава уложених у обављање дјелатности
- c) цјелокупном својом имовином
- d) само у случају ако је обрт регистрован као основна дјелатност

**13. Обавезе по основу јавних прихода пословни субјекти могу плаћати:**

- a) искључиво са главног рачуна
- b) са било којег рачуна отвореног у овлаштеној организацији
- c) готовински, ако обавеза не прелази 50.000,00 КМ
- d) са посебног рачуна намијењеног искључиво за јавне приходе

**14. Облигациони однос може настати:**

- a) искључиво закључењем уговора између уговорних страна
- b) само у случајевима изричито прописаним законом
- c) на основу уговора, проузроковања штете, стицања без основа и других правно релевантних чињеница
- d) само између правних лица која обављају регистровану дјелатност

**15. По питању усвајања финансијских извјештаја, скупштина друштва може да:**

- a) одлучује и расправља о садржају финансијских извјештаја
- b) исте прихвати или не прихвати
- c) одлучи да промијени управу друштва на основу финансијских извјештаја
- d) врши измјене и допуне финансијских извјештаја прије њиховог усвајања

**16. Порески обвезник ПДВ-а је испоручио робу другом пореском обвезнику по цијени од 19.500 КМ. Трошкови превоза од продавца до купца износе 500 КМ и исказују се као посебна ставка на рачуну (одвојено од цијене робе). На рачуну за испоручену робу посебно су исказане и затезне камате за неблаговремено плаћање испорука из ранијих периода у износу од 500 КМ. Порески обвезник треба на предметном пореском рачуну исказати ПДВ у укупном износу од:**

- a) 3.315 КМ
- b) 3.400 КМ
- c) 3.415 КМ
- d) 3.485 КМ

**17. У неопорезиве приходе од несамосталне дјелатности (плату по основу радног односа) убрајају се:**

- a) надокнаде путних трошкова и дневница запосленима у сврху службених путовања, до износа утврђеног посебним прописима
- b) храна коју послодавац осигурава запосленима у својим просторијама, до вриједности накнаде за топли оброк, утврђене посебним прописима
- c) измиривање личних трошкова од послодавца
- d) одобрени бескаматни кредити или кредити с каматном стопом нижом од тржишне каматне стопе

**18. Друштво ХУ д.о.о. из БиХ врши исплату дивиденде, односно удјела у добити у износу од 500.000 КМ матичном друштву ЗХ д.о.о. из Републике Хрватске (100% власнички удјел), с којом Босна и Херцеговина има ратификован Међународни уговор о избјегавању двоструког опорезивања. Приликом исплате удјела у добити друштво ХУ д.о.о. из БиХ:**

- a) нема обавезу обрачуна и обуставе пореза по одбитку јер је на снази међународни уговор о избјегавању двоструког опорезивања
- b) нема обавезу обрачуна и обуставе пореза по одбитку јер су исплате дивиденди неопорезиве у складу са законом о порезу на добит
- c) има обавезу обрачунати и обуставити порез по одбитку у износу од 50.000 КМ
- d) има обавезу обрачунати и обуставити порез по одбитку у износу од 25.000 КМ

**19. Инспекцијски надзор над примјеном Закона о порезу на додату вриједност у БиХ врши:**

- a) Пореска управа на нивоу ентитета
- b) Министарство финансија БиХ
- c) Управа за индиректно опорезивање БиХ
- d) Организација за економску сарадњу и развој

**20. Према Закону о ПДВ-у у БиХ, пореска обавеза настаје у тренутку када се изврши једна од слиједећих радњи:**

- a) испорука добара или вршење услуга
- b) издавање пореског рачуна (фактуре)
- c) плаћање или дјеломично плаћање извршено прије издавања фактуре
- d) ништа од претходно наведеног

## **II – ЗАДАЦИ И ЕСЕЈИ**

### **Есеј број 1**

Појасните основне карактеристике друштва са ограниченом одговорношћу (појам и одговорност, оснивачки акт и уговор чланова друштва, трошкови оснивања, основне обавезе чланова, основни капитал) сходно одредбама Закона о привредним друштвима.

### **РЈЕШЕЊЕ:**







## **Есеј број 2**

**Објасните суштину промјене субјеката у облигационом односу са аспекта одредби Закона о облигационим односима. У одговору обрадите цесију, асигнацију и компензацију, при чему је потребно објаснити појам и правну природу сваког института, учеснике у облигационом односу, услове за њихову примјену, правне посљедице, као и међусобне разлике између наведених института.**

**Одговор:**











### **Задатак број 1**

У једном пореском периоду привредно друштво, које је ПДВ обвезник, према подацима из КИФ-а испоставило је излазне рачуне са ПДВ-ом у укупној вриједности од 550.585 КМ. Поред тога друштво је испоставило и један интерни ПДВ рачун на укупну вриједност од 19.270 КМ. У истом пореском периоду друштво је извршило увоз теретног возила. Теретно возило је намјењено обављању дјелатности транспорта робе. Укупна вриједност увезеног теретног возила са ПДВ-ом је 150.000 КМ. У истом пореском периоду привредно друштво је набавило робу за даљу продају у вриједности од 250.000 КМ са ПДВ-ом. Укупна вриједност осталих испорука – добављача ПДВ обвезника за добра и услуге које ће се користити у пословне сврхе у истом пореском периоду, укључујући и ПДВ, износила је 100.000 КМ. Израчунајте износ који ће обвезник исказати у пореској пријави на редном броју 51 – ПДВ обрачунат на излазе, редном броју 61 - Улазни ПДВ и редном броју 71 - Износ ПДВ-а за уплату/поврат.

### **РЈЕШЕЊЕ:**



## Задатак број 2

Друштво «А» д.о.о. у билансу успјеха (рачуну добити и губитка) за период од 1.1. до 31.12. 2025. године исказало је приходе у износу 1.020.000 КМ и расходе у износу 1.100.000 КМ.

Међу расходима исказаним у рачуноводственим евиденцијама и у билансу успјеха (рачуну добити и губитка), исказани су и сљедећи расходи чији порески третман за потребе пореског билансирања треба провјерити, те по потреби евентуално ускладити пореску основицу у пореском билансу:

|                                                                                                              |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| - затезне камате за закашњење плаћања јавних прихода                                                         | 2.000 КМ  |
| - новчане казне за привредне преступе                                                                        | 2.500 КМ  |
| - расходи који се не могу повезати с оствареном добити                                                       | 7.700 КМ  |
| - умањење вриједности сталних средстава на њихову надокнадиву вриједност                                     | 15.000 КМ |
| - трошкови репрезентације (у пословне сврхе)                                                                 | 10.000 КМ |
| - расходи по основи донација у хуманитарне сврхе                                                             | 40.000 КМ |
| - вриједносно усклађење потраживања од купаца (које није утужено и од чијег је доспијећа протекло 8 мјесеци) | 28.000 КМ |

Друштво «А» има удио од 20% у друштву «Х» чије сједиште је на подручју БиХ и то улагање води по методи трошка. Друштво «Х» је за дивиденде свим дионичарима распоредило укупан износ од 50.000 КМ. У априлу 2025. године друштво «Х» је уплатило друштву «А» припадајући износ дивиденде (који одговара постотку удјела у капиталу од укупног износа распоређеног за дивиденде).

Током 2025. године, друштво «А» је наплатило потраживање од купца «К» у износу од 10.000 КМ, које је у 2024. години било отписано (а да није утужено) и третирано као порески непризнати расход.

Стање на конту *Потраживања за плаћене аконтације пореза на добит* на 31.12.2025. године износи 12.000 КМ.

### Израчунајте:

- Колико износи обрачунати порез на добит за друштво «А» за 2025. годину?
- Колико износи порез на добит који друштво «А» треба уплатити за 2025. годину?

### Рјешење:





